

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 14 maj 1892, kl. 11 f. m.

Utlåtande, i anledning af väckt förslag om ändring i förordningen angående en postsparbank för riket den 22 juni 1883.

I en inom Första Kammaren afgifven motion (n:o 8) har herr friherre *Sten Leijonhufvud* hemställt, att Riksdagen i skrifvelse til Kongl. Maj:t ville anhålla om sådan ändring i eller tillägg till kongl. förordningen af den 22 juni 1883 angående postsparbanker, att postsparbankens styrelse måtte erhålla rätt att utgifva från insättarens sida ouppsägbara räntebärande obligationer å mindre belopp från 20 till och med 50 kronor, eller å de belopp, som ansåges bäst motsvara syftemålet, för att tillhandahållas insättare i postsparbanken, hvilka begärde få sina der placerade medel mot obligationer å mindre belopp utbytta.

Till stöd för detta yrkande har motionären andragit följande.

För befordrande af sparsamhet hos befolkningen hade tid efter annan åtskilliga åtgärder blifvit vidtagna, hvilka kraftigt fört saken framåt. Särskildt hade postsparbanksinrättningen beredt tillfälle att, utan större tidsutdrägt och omkostnad, få de små besparingarna gjorda räntebärande. För fullständigare vinnande af detta mål, och då kongl. förordningen den 22 juni 1883 angående postsparbanker i afseende å samladt kapital endast stadgade, att, om egare af motbok hos postsparbankens styrelse gjorde framställning derom, att för medel, som på hans räkning i postsparbanken inestode, skulle inköpas räntebärande obligation, utfärdad af svenska staten eller Sveriges allmänna hypoteksbank, så syntes det motionären, som skulle steget mot det mål postsparbanken

hade att uppnå, icke hafva blifvit taget fullt ut, då förhållandet vore, att staten och hypoteksbanken endast utgäfve obligationer å högre belopp än som motsvarade mindre bemedlades tillgångar. Då härtill komme, att det vore förenadt med ganska stort besvär, tidspillan och omkostnad att, i synnerhet på landsbygd med långa afstånd till närmaste sparbank, få samlade medel der insatta och dem efter skedd uppsägning åter utfå, borde det underlätta placerandet af å postsparbanksbok samlade medel, om postsparbanksstyrelsen egde rätt att utfärda räntebärande ouppsägbara obligationer å mindre belopp, exempelvis å 20, 30, 40 och 50 kronor, hvarå den af det allmänna bestämda årliga räntan finge å närmaste postanstalt lyftas. Härigenom skulle ett inhemskt fondsystem, till en början för de små kapitalen, kunna bildas och sparsamheten befordras dymedelst, att man hade i sina händer obligationer, gifvande årlig afkastning, hvilka vid vissa liqvider kunde såsom mynt användas.

Sedan statsutskottet, till hvilket denna motion hänvisades, öfverlemnadt densamma till sammansatta stats- och bankoutskottet, begärde och erhöll sammansatta utskottet fullmäktiges i riksgäldskontoret yttrande öfver motionen. Fullmäktige anförde dervid:

»Emot detta förslag anse sig fullmäktige i främsta rummet böra erinra, att om postsparbanken bemyndigades att utgifva räntebärande obligationer, en statsskuld skulle uppkomma, hvars förvaltning icke stode under Riksdagens inseeende genom riksgäldskontoret. Utgifvandet af räntebärande obligationer å så små belopp, som de af motionären öfvermålade, och hvarigenom dessa obligationer i viss mån skulle täfla med den riksbanken och de enskilda bankerna medgifna sedelutgifning, som dock hvilar på helt andra grunder än de nu föreslagna, skulle för öfrigt medföra en så vidlyftig bokförings- och förvaltningsapparat, att kostnaderna härför icke komme att stå i rimligt förhållande till de på det hela taget tvifvelaktiga fördelar, som med förslagets antagande skulle vinnas.»

Med åberopande af hvad fullmäktige i riksgäldskontoret sålunda anförde, hemställer utskottet,

att herr friherre Leijonhufvuds ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 12 maj 1892.

På det sammansatta utskottets vägnar:

HUGO TAMM.